

ΑΝΑΜΟΡΦΩΣΙΣ

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Γ. Ζ. ΔΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΦΥΛΛΟΝ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΝ

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΑΚΤΗΣ

Γ. ΣΠ. ΜΑΚΡΗΣ

Ο ΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΘΕΟΥ

ΜΕΡΙΚΟΙ εκ των κατά της παραφράσεως του Ευαγγελίου καταφερομένων ἐτόλμησαν μέχρι βεβηλότητος πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν νὰ προχωρήσωσιν. Ἰσχυρίσθησαν, ἂν καὶ ὄχι τόσον φανερά, ὅτι τὸ Ευαγγέλιον, ἔστω καὶ κείμενον, δὲν ἐπιτρέπεται νὰ δοθῇ εἰς τὰς χεῖρας τοῦ λαοῦ, καὶ ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἐπικοινωνῇ ἀμεσῶς μετ' αὐτοῦ τὸ χριστεπώνυμον πλήρωμα, ἀλλὰ διὰ μέσου ἐρμηνειῶν καὶ κηρυγμάτων. Ἐκτιμῶμεν λίαν ἀληθῶς τὴν σπουδαιότητα τῶν ἐρμηνειῶν καὶ τὴν ὠφελιμότητα τῶν κηρυγμάτων· καὶ ἂν ταῦτα ἐπληθύνοντο καὶ ἐπολλαπλασιάζοντο ἐν τῷ ἔθνει μας, ἀλλοῖα θὰ ἦτο ἡ θρησκευτικὴ κατάστασις αὐτοῦ. Δὲν ἠμποροῦμεν ὅμως νὰ ἐννοήσωμεν τὴν λογικὴν καὶ τὴν ὀρθοδοξίαν ἐκείνων οἱ ὁποῖοι ἔχαρᾶκτῆρισαν μονονουχί βεβηλότητα τὴν ἀμεσον ἐπικοινωνίαν τοῦ λαοῦ πρὸς τὸ Ευαγγέλιον. Δὲν λέγομεν δὲ περὶ τῆς παραφράσεως περὶ τῆς ὁποίας ἀρκετὸν τὸ σκάνδαλον, ἀλλὰ περὶ αὐτοῦ τοῦ κειμένου. Νὰ τοὺς εἰπῇ κανεὶς ὅλας ἐκείνας τὰς προτροπὰς τὰς ὁποίας φέρουν οἱ ἄγιοι Πατέρες καὶ ἰδίᾳ ὁ ἅγιος Χρυσόστομος πρὸς τοὺς πιστοὺς τῆς ἐποχῆς των διὰ τὴν κατ' ἰδίαν μελέτην τοῦ Ευαγγελίου; Νὰ τοὺς ἀναφέρῃ ὅλα τὰ ῥητὰ τοῦ Ευαγγελίου ὅσα συνιστῶσι τὴν ἀμεσον μελέτην τῶν θείων Γραφῶν; Δὲν τὰ εἶδον τάχα ὅλα αὐτὰ ἢ τυφλώττους ἐκουσίως; Μήπως τάχα τὸ Ευαγγέλιον εἶναι βιβλίον τι ἀπόκρυφον τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ κρύπτεται ἀπὸ τὸν λαὸν καὶ μόνον ὡς μυστηριώδης τις ἐπιπόδος νὰ ἐπενεργῇ; Δὲν εἶναι λοιπὸν ὁ κώδικς ὁ ὑπέρτατος, τοῦ ὁποῖου τὸ πνεῦμα καὶ ἡ αὐσία ἐπιδρῶσιν ἐπὶ τῶν ψυχῶν, καὶ τοῦ ὁποῖου αἱ ἐντολαὶ πρέπει νὰ ἦναι εἰς πάντας γνωσταὶ λέξιν πρὸς λέξιν, διὰ νὰ χρησιμεύσωσιν ὡς ὁ κανὼν τοῦ χριστιανικοῦ βίου; Καὶ μήπως δὲν ὀφείλομεν τὴν θρησκευτικὴν ἡμῶν κατάπτωσιν εἰς τὴν πρόληψιν τοῦ νὰ νομιζώμεν τὸ Ευαγγέλιον ἀπλῶς μόνον φυλακτῆριον καὶ οὐχὶ βιβλίον διδασκαλίας ὑπερτάτης; Καὶ ἐκ τῆς προλή-

ψεως ταύτης δὲν ἐπήγαγεν ἐπομένως ἡ ἄγνοια τοῦ Ευαγγελίου ἢ ἐπικρατούσα ἐν τῇ κοινωσίᾳ μας καὶ ἡ ἄλλειψις αὐτοῦ ἐκ μέσου τῶν οἰκογενειῶν; Διότι, εἰπέτε μου, πόσαι εἶναι ἐκεῖναι αἱ οἰκογένειαι αἱ ὁποῖαι ἔχουσι τὸ Ευαγγέλιον εἰς τὸν οἶκόν των καὶ τὸ μελετῶσιν; Ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον δὲν λείπει τὸ Ευαγγέλιον ἀπὸ τῶν χριστιανικῶν οἴκων; καὶ ἂν ὑπάρχῃ δὲν εἶναι ἐναποθεσιμὸν εἰς τὰς Ἁγίας Εἰκόνας ὡς ἀπλοῦν προσκύνημα καὶ ὄχι ὡς μελέτημα;

Καὶ αὐτὴ ἡ Καθολικὴ Ἐκκλησία, ἡ ὁποία ἀπέκλειε τὸ Ευαγγέλιον ἀπὸ τὸν λαὸν κατὰ τὸν Μεσαίωνα, σήμερον ἠναγκάσθη νὰ ἐνδώσῃ καὶ νὰ ἐννοήσῃ ὅτι δὲν εἶναι πλέον Μεσαίων. Ἐκείνο δὲ τὸ ὁποῖον δὲν ἐπραξεν οὔτε κατὰ τὸν Μεσαίωνα ἢ ἀγιωτάτῃ ἡμῶν Ἐκκλησίᾳ, ἔρχονται νὰ τὸ ὑπανιχθῶσι σήμερον οἱ ἀντίπαλοι τῆς παραφράσεως; Διότι ποτὲ δὲν ἠμπόδισε τὸ Ευαγγέλιον ἀπὸ τὰς χεῖρας τοῦ λαοῦ ἢ ἡμετέρα Ἐκκλησία. Καὶ ἐσχάτως δὲ ὁ Παναγιώτατος Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης εἰς ἐπίσημον αὐτοῦ γράμμα πρὸς τὸν Σεβ. Πρωθιεράρχην τῆς Ἀγγλικανῆς Ἐκκλησίας ἔγραψε τὰ ἐξῆς περὶ τῆς διδόσεως τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ: «Ὡς πρὸς τὴν ἐκδοσιν καὶ διάδοσιν τῶν Γραφῶν, τὸ ἡμέτερον Πατριαρχεῖον, ἐφοδιασμένον διὰ τυπογραφικῆς μηχανῆς τελειοτάτου συστήματος, πρῶτιστον πάντων ἔργον ἔκρινεν ἵνα προθῇ εἰς τὴν ἐκδοσιν τοῦ ἁγίου Ευαγγελίου πρὸς τὸν σκοπὸν τούτου δὲ καὶ ἐργάζεται ἀπο ἔτος σχεδὸν ἰδιαίτερα Ἐπιτροπὴ ἐκ θεολόγων καὶ καθηγητῶν τῆς ἡμετέρας ἐνταῦθα Θεολογικῆς Σχολῆς, καὶ χριστὰς τρέφομεν ἐλπίδας, ὅτι οὐκ εἰς μακρὰν ἔσται διαδεδομένος εἰς πολλὰς χιλιάδας ἀντιτύπων παρὰ τῷ Χριστεπώνυμῳ ὀρθοδόξῳ πληρώματι ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ· οἱ δὲ τῶν βιβλικῶν ἐπιτροπῶν ἀπόστολοι· οἱ μετὰ τῶν ἱερῶν Γραφῶν καὶ ἄλλα βιβλιάρια σκανδαλώδῃ τοῖς ἡμετέροις πωλοῦντες καὶ ἀτασθαλίᾳ ἐνίστε κατὰ τῶν ἱερῶν ἐθίμων τῆς Ὀρθοδοξίας ἀπροσέκτως πρὸς καιρίαν βλάβην τοῦ θρησκευτικοῦ αἰσθήματος ἐκστομίζοντες, βεβηλῶς ἀποστήθουσι τὸ τέλος τοῦ τοιοῦτου ἔργου αὐτῶν; καὶ κατασιγάσουσι πᾶθη ἐμφωλεύοντα ἴσως ἐν ταῖς καρδίαις

τινῶν ἐξ αὐτῶν, σπουδαίως ὅμως παρακωλύοντα τὸ ἔργον τῆς εἰρήνης ἐκ τοῦ στόματος ἐξερχόμενα πωλητῶν τῆς Ἁγίας Γραφῆς.»

Ἡ Ἐκκλησία ἡμῶν οὐδέποτε ἀπεστέρησε τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ ἀπὸ τὸ Χριστεπώνυμον πλήρωμα· τί μόνον ἔκαμε; κατεφέρθη κατὰ τῶν προπαγανδιστῶν, εἰτινες, ἐπὶ τῇ προφάσει τῆς διαδόσεως τοῦ Ευαγγελίου, εἰσέλαυνον εἰς τὴν ὀρθόδοξον μάνδραν λύκοι ἐν ἐνδύματι προβάτων σκανδαλίζοντες τὰς συνειδήσεις καὶ προσηλυτίζοντες. Κατ' αὐτῶν λοιπὸν ἔπρεπε νὰ στραφῇ ὅλη ἡ μῆνις τῶν «Καιρῶν» καὶ ὅλων ἐκείνων ὅσοι κατεφέρθησαν κατὰ τῆς παραφράσεως. Ὁ κ. Λεβίδης, ὁ ὁποῖος, λησμονήσας τὴν παλαιὰν του κατὰ τῶν ἁγίων λειψάνων ἀνευλάβειαν καὶ τὸν αὐστηρὸν ὀρθόδοξον ὑπεκρινόμενος, ἔγραψεν ἐσχάτως νὰ κατασχεθῇ ἐν καιρῷ ἢ τολμηθεῖσα παράφρασις, ἐξ ἧς ὅλον τὸ σκάνδαλον προήλθε, πῶς δὲν ἐφῶναξέ ποτε νὰ κατασχεθῶσιν αἱ εἰς πᾶσαν πόλιν καὶ πᾶν χωρίον ὑπὸ πρακτῶν τῆς Ἀγγλικῆς προπαγάνδας διαδιδόμεναι παραφράσεις; Πῶς δὲ ὁ νῦν κατὰ τῆς παραφράσεως κυπτόμενος συντάκτης τῶν «Καιρῶν» ὑβρίσεν ἄλλοτε βαναυσότατα ἐν τῷ φύλλῳ του τὸν ἡμέτερον συντάκτην διότι ἐτόλμησε νὰ κάμῃ εὐσχέτους παρατηρήσεις εἰς πρᾶκτορα τῆς Βιβλικῆς Ἐταιρίας ἐν Πειραιεῖ, βλασφημοῦντα κατὰ τῆς Ἐκκλησίας;

Ὅτι ὅμως καὶ αὐτὰς τὰς παραφράσεις, ἂν προέρχονται ἐκ πηγῆς καθαρᾶς καὶ ἀδόλου καὶ ὑπὸ τὴν ἐγκρισιν τῆς Ἐκκλησίας τάσσονται, ἡ ὀρθοδοξία δὲν ἀπορρίπτει, τοῦτο εἶναι περιττὸν νὰ εἰπωμεν. Τὸ ἀναμφισβήτητον ὅμως, τὸ ἀναντίρρητον, τὸ ἀναντίλεκτον, εἶναι ὅτι ἡ ὀρθόδοξος ἡμῶν Ἐκκλησία πάντοτε συνέστησε νὰ τίθεται τὸ κείμενον τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ εἰς τὰς χεῖρας τῶν πιστῶν, φέρον ὅμως τὴν ἐγκρισιν καὶ τὴν σφραγίδα αὐτῆς. Ἔως τᾶρα εἰς τὸν τόπον μας ἐκυκλοφόρησαν κείμενα καὶ παραφράσεις τῆς Ἀγγλικῆς Ἐταιρίας, τὰ ὁποῖα, καίτοι μὴ φέροντα τὴν ἐγκρισιν τῆς ἐπισήμου Ἐκκλησίας, ἐν τούτοις, δὲν ἠμπορεῖ νὰ ἀρνηθῇ κανεὶς, ὅτι ὅπως ἂν ἄνεπλήρωσαν τὴν σπουδαίαν ἔλλειψιν ἐγκεκριμέ-